

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 4

van **HILÂL YALÇIN**

datum: 27 september 2022

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijs - Kinderen van woonwagenebewoners

Het schooljaar is opnieuw gestart en komt stilaan op kruissnelheid. Het lijkt een vanzelfsprekendheid dat elk kind op 1 september opnieuw door de schoolpoort loopt. Maar dat is niet het geval. Kinderen van woonwagenebewoners gaan vaak niet naar school en krijgen dan ook geen enkele vorm van onderwijs. Daardoor dreigt ook voor deze huidige generatie kinderen het leerrecht in gevaar te komen. Zo blijft het risico bestaan op laaggeletterdheid of analfabetisme. In een opiniestuk in Knack, dat verscheen op 5 september, werden we attent gemaakt op deze problematiek.

Sander Vanmaercke, beleidsmedewerker bij Caritas Vlaanderen, beschrijft in zijn opiniestuk enkele initiatieven om deze groep kinderen te betrekken bij onderwijs. De initiatieven gaan verder dan enkel de bevoegdheid van de minister dus ik zal mij enkel focussen op het voorstel om familievolgend onderwijs mogelijk te maken. Familievolgend onderwijs houdt in dat de school waar het kind het meeste tijd doorbrengt, dienst doet als ankerschool. Wanneer de families rondtrekken, kunnen ze een beroep doen op andere, aanvullende onderwijsinitiatieven. Bijvoorbeeld (1) vrijwilligers die naar woonwagenterreinen gaan om les te geven of (2) het opzetten van een mobiele school, die naar verschillende woonwagenterreinen trekt om ter plaatse les te geven. Denk bijvoorbeeld aan La Centre de Médiation des Gens du Voyage, een mobiele school die op dit moment in Wallonië actief is.

In Vlaanderen hebben we een regelgevend kader (artikelen 168 en 169 van het decreet basisonderwijs en het besluit van de Vlaamse Regering van 26 september 2014 betreffende de bepaling van de regels voor de aanvraag en de toekenning van de subsidie voor de Rijdende kleuterschool Vlaanderen) op basis waarvan - voor zover mij bekend - de rijdende kleuterschool de Carrousel nog altijd actief is. Dit waardevol initiatief rijdt van kermis naar kermis en garandeert mee het leerrecht van kleuters, maar bereikt niet alle kinderen van woonwagenebewoners.

Naar school kunnen gaan, is belangrijk voor de ontwikkeling van alle kinderen. Ze bouwen er een sociaal netwerk op, leren er lezen en schrijven,... elementen die belangrijk zijn voor hun plaats in de samenleving. Maar ook vandaag blijft het leerrecht van deze kinderen sterk onder druk staan. En dit ook omdat ons onderwijssysteem geen of beperkte mogelijkheden voor deze groep kinderen voorziet. Ook het Kinderrechtencommissariaat stelt in zijn jaarverslag dat we deze groep kinderen niet uit het oog mogen verliezen.

1. Hoe bekijkt de minister de situatie van deze kinderen van woonwagenebewoners met betrekking tot hun leerrecht en hun toegang tot ons onderwijs?

**Vlaams
Parlement**

2. Welke beleidsinitiatieven zijn er op dit moment om deze kinderen ook onderwijs te laten volgen? En welke beleidsinitiatieven kunnen en zullen er nog genomen worden?
3. Overweegt de minister een kader te creëren dat ervoor zorgt dat er ook in Vlaanderen een mobiele school komt met een ruimer bereik dan alleen kleuters van kermisexploitanten zoals dat bij de rijdende kleuterschool het geval is?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 4 van 27 september 2022

van **HILÂL YALCIN**

- 1+3. De uitdagingen bij deze doelgroep zijn – helaas - breder dan louter de verplaatsingen die ze maken. De realiteit is helaas dat dit vaak een moeilijk te bereiken doelgroep is voor onderwijs maar evenzeer voor heel wat andere beleidsdomeinen zoals welzijn, werk, wonen,.... Als er gesproken wordt over woonwagenbewoners, dan gaat het vaak over een breed spectrum van mensen waarvan sommige een overwegend sedentair leven leiden en andere zeer actief rondtrekken. De reisbewegingen die deze groep maakt, beperken zich ook niet steeds tot Vlaanderen of België.
2. Leerlingen die net het land binnenkomen kunnen in aanmerking komen voor onthaalonderwijs. Scholen die een minimum aan anderstalige nieuwkomers tellen, krijgen hiervoor aanvullende lestijden anderstalige nieuwkomer.

Alle kinderen, ook van woonwagenbewoners, hebben een recht op onderwijs. Dat recht uit zich onder andere in een recht op inschrijving in een school naar keuze, zoals andere leerlingen.

Verschillende maatregelen binnen het basisonderwijs richten zich op deze doelgroep al dan niet als deel van een ruimere categorie.

Zo voorzien we specifiek in extra middelen voor deze doelgroep. Voor de bepaling van de personeelsformatie wordt de coëfficiënt 1,5 toegepast voor leerlingen van wie de ouders behoren tot de trekkende bevolking, waaronder Rom, Manoesj, Voyageurs en andere personen met een nomadische cultuur.

Deze coëfficiënt bestaat naast de SES-lestijden waarbij gekeken wordt naar thuistaal, het opleidingsniveau van de moeder en het al dan niet ontvangen van een schooltoeslag.

Ook voor de werkingsmiddelen wordt rekening gehouden met het profiel van de leerling.

Ten slotte doet AGODI gerichte acties om de deelname aan het kleuteronderwijs te stimuleren.

- AGODI zorgt in de eerste plaats voor kwaliteitsvolle data over kleuterparticipatie voor zowel scholen en lokale besturen. Deze data kunnen scholen en lokale besturen ondersteunen om hun beleid te evalueren.
- Daarnaast is een nauwe samenwerking tussen school, ouders en lokale partners belangrijk en bevordert het de deelname van kleuters aan het kleuteronderwijs. AGODI ondersteunt de scholen en de lokale besturen in het uitbouwen van een netwerk met verschillende partnerorganisaties om zo de lokale samenwerking te bevorderen en versterken. AGODI publiceerde hiertoe een aantal folders op zijn website.
- Verder volgt AGODI in samenwerking met Kind & Gezin de niet-ingeschreven niet-leerplichtige kleuters op. De leerplichtige kleuters worden opgevolgd in het kader van de leerplichtcontrole.

- Ook organiseert AGODI samen met Fedasil uitwisselingsmomenten over vluchtelingen en onderwijs.
- Tot slot biedt AGODI ondersteuning op vraag en op maat.